

DIARI DE REUS

Raval F. Macià, 35

PORTANTVEU ANTIFEIXISTA

Teléfono 80 R

SUBSCRIPCIO: Ciutat, 3 ptes. al mes. Fora, 10'50 trimestre. — Número corrent, 15 cts. — Any XCIV — Núm. 16 — Dimecres 19 de Gener 1938

L'Explotació Agrícola Familiar i els seus desavantatges i avantatges

Cal no confondre petita empresa agrícola amb empresa agrícola familiar. No són pas ben bé la mateixa cosa encara que a voltes coincideixin.

El que caracteritza l'explotació agrícola familiar, no és pas l'extensió, sinó el fet que amb ella desapareix gairebé totalment l'obrer assalariat, ja que és condició essencial per a poder-la incloure sota aquesta denominació, que la part més important del treball manual sigui aportada per la família de l'empresari, és a dir, per la família d'aquell a risc del qual es realitza la producció. La llei de contractes de conreu votada pel Parlament Català ho fixava en les quatre cinques parts com a mínim del treball total; Ashby, en el Tercer Congrés d'Economistes Agrícoles, ho fixava en les dues terceres parts.

Observem, però que —tal com deiem al començament,— això no prejulia de cap manera l'extensió de l'empresa. Segons siguin les menes de terra, les menes de conreus, les forces motrius posades en joc i la maquinària utilitzada com auxiliar, l'extensió que és capaç de conrear una família oscil·la entre límits molt amplis.

Mentre al Pla del Llobregat el conreu intensiu d'hortalisses i fruites exigeix gairebé una família per cada hectàrea, el conreu de «año y vez» en els secans de Castella permet que una sola família conreï i necessiti per a viure fins a 30 hectàrees de terreny.

Un primer desavantatge que s'atribueix a l'explotació familiar és que encareix la producció comperada amb les grans explotacions. És un fet innegable que altrament té una explicació fàcil; l'explotació familiar obliga a treballar parcel·les generalment petites; això vol dir que el temps invertit en la realització de les llaurades i de totes les operacions culturals, referit a hectàrees resulta major del que s'inverteix treballant en parcel·les majors; vol dir limitació en l'emprenament d'utilitat mecànica; vol dir més incomplet aprofitament de tots els capitals invertits pel fet de multiplicar fins a l'infinit el nombre d'instal·lacions de tota mena; vol dir encara major cost unitari de les gestions de compra-venda... I algun d'aquests conceptes va encara agreujat pel fet que el fraccionament de la terra en empreses familiars, sol menar ràpidament a la dispersió parcel·laria, si hom no pren pas mesures enèrgiques per a evitar-ho.

Un segon desavantatge s'atribueix a l'explotació familiar i és

Junta de Defensa Passiva de Reus

Cada vegada que els pirates de l'Aire efectuen una incursió a la nostra ciutat, produeixen o no víctimes, els agents provocadors, els enemics de la República que encara hi han emboscats a la nostra reraguarda, atenent a la seva consigna, treballen per a ajudar a que la desmoralització s'apoderi dels nostres conciutadans. Ells saben ben bé que, afeblint aquest esperit anhelant de victòria; que sembrant el terror a les ànimes de la població civil, aconseguirien, a la llarga, la victòria de les armes de Franco. A ells els convé que cada vegada que les ales negres venen a la ciutat, es paralitzin moltes hores els treballs, i, per tant, la producció sigui nul·la per a enfeblir la nostra economia. Apel·len a tots els mitjans. Com a eficaç, i que és amb el que compten amb més seguretat, emparats per la simplicitat de molta gent, empenen el treball traïdor de senyalar com a culpables de les víctimes que s'ocasionin, els homes que dia i nit vigilen. Els homes de la «Deca», per exemple, i els pilots de la nostra gloriosa Aviació que fins ara han aconseguit, amb els seus desvetllaments, que a Reus els bombardeigs no hagin tingut conseqüències esglaïadores i terribles. La seva tasca, per ajudar Franco, els porta a alimentar el descontent envers els serveis de vigilància establerts a la nostra ciutat i que venen complint amb el seu deure amb un zel extraordinari.

Cal que la població civil ho reconegui. Els bombardeigs són la conseqüència de la guerra que els traïdors ens obliguen a sostenir i que, malgrat tot, per l'honor i glòria del poble espanyol, sostindrem fins el seu total extermini. Ells volen endogalar el poble, però el poble sabrà defensar-se, passi el que passi, imposant els seus drets, per a que el feixisme desaparegui d'Europa i eviti futures matances de fills nostres. Cal que la població civil es doni compte serenament de l'immens sacrifici a que la guerra ens condueix, i, fredament, pesi tots els pros i els contres que s'han de, forçosament, considerar. Els enemics que encara tenim a casa nostra al servei incondicional de Franco, sembren, diàriament, l'alarma; procuren que tots vivim amb constant recel; que mallem de tothom. Insinuen, també, que els avisos del perill es donen amb retard, quan ells saben, tant bé com nosaltres, que si no es ponen donar abans no és pas per negligència o per descuidar dels que vigilen, sinó perquè la proximitat de la costa no permet registrar abans la visita dels criminals de l'Aire. Quan ells saben tant bé com nosaltres, que gràcies a l'alt esperit patriòtic de la «Deca» i de l'Aviació, els bandits no aconsegueixen els plans que els porten ací.

Si aquestes incursions, malgrat tot, són inevitables, els ciutadans no s'han de prestar a fer el joc a l'enemic. Sense la desorientació i la indisciplina es poden aminorar els efectes desagradables i dolorosos dels bombardeigs feixistes. Cal únicament que es compleixin les instruccions de resguardar-se en els llocs més segurs—en tant s'acaba el pla de refugis que s'està accelerant—fins que s'hagi donat la senyal de fora perill. Amb serenitat, que aquest és un factor primordialíssim per a evitar víctimes.

Aixequem-nos cívica i moralment contra els emboscats que procuren a cada moment servir la causa dels traïdors. Les víctimes són molt lamentables. Són molt doloroses aquestes vides que ens prenen traïdorament, covardament, els criminals de l'Aire. Però a aquest dolor s'hi ha d'oposar la nostra condició d'anti-feixistes; la nostra fe en la victòria; la nostra voluntat de que la victòria sigui en termini breu. Si en lloc de treballar amb més entusiasme ens entreguem lligats de peus i mans al pessimisme i creiem que és molt natural exterioritzar el nostre dolor deixant de treballar i tancant els establiments, estarem en un greu error. Aquesta actitud, és la que precisament persegueixen els enemics, perquè d'aquesta manera nosaltres mateixos fomentem el terror, la desmoralització i el pessimisme. D'aquesta manera si que ens entreguem indefensos als dissenys del feixisme. Has pensat, camarada, en l'opinió que aquesta actitud nostra en poden tindre els que lluiten als fronts, que, sense descans, sense mesurar els perills, forjen la victòria, i que necessiten de nosaltres el nostre sacrifici i el nostre treball intens i ininterromput? Hi has pensat, en això, camarada?

El Poble ha de tindre confiança en si mateix. La guerra no permet exterioritzar molts sentiments que en aquestes circumstàncies es converteixen en armes a favor de l'enemic. Les institucions armades, que han sorgit del Poble, no poden merèixer de nosaltres altra cosa que una confiança cega. Especialment confiança en aquesta gloriosa Aviació que ens condueix pel camí de l'Exit, com ho ha demostrat rescentment en la conquesta de Terol.

La Victòria és per al Poble; per a la República que, comptant amb el seu Exèrcit i amb la seva Aviació, no trigarà gaire a cobrar-la. Elevem la nostra moral; curem de la nostra serenitat; neguem-nos a ésser instruments dòcils dels feixistes emboscats, i treballem, treballem per a que siguem dignes d'aquesta ocasió que ens brinda la Història per a bastir un Món nou!

Qui se t'acosti a l'orella i t'aboqui paraules desencoratjadores; mots que semblin dits amb «molt bona voluntat», però que vulguin desprestigiar qualsevol Institució armada o qualsevol Organisme al servei del Poble, senyala'l com a feixista. I escup-lo! És el menys que pots fer.

Reus, 15 de Gener del 1938.

Per la Junta de Defensa Passiva de Reus

El President,
RAMIR ORTEGA.

que exigeix per una producció determinada major nombre de persones; obliga que hagin de viure en un lloc determinat necessàriament més gent de la que caldria en règim de gran explotació, amb la qual cosa el benestar, la quantitat de riqueses a repartir per individu, resulta necessàriament menor.

Un tercer desavantatge és que limitant l'auxili d'elements mecànics, obliga l'home a un treball més llarg, en detriment de temps que pot destinar després als quefers familiars.

Un altre desavantatge innegable és que pel fet de repartir

entre molta gent la responsabilitat directiva de la producció agrícola d'una comarca, dificulta la implantació ràpida de les noves orientacions.

I finalment, se li atribueix el defecte de dificultar d'una manera general la difusió de la cultura agrícola i de contribuir al manteniment d'una població més endarrerida i rutinària.

Els defensors del conreu familiar, en canvi, treuen a rel·luir tots els seus avantatges. Fins hi ha qui demostra com molts dels conceptes que hem presentat abans com a inconvenients, són, per una estranya metamorfosi,

avantatges ben apreciables. Cert, diuen, que obliga a viure més gent de la que caldria en un territori determinat, i que els obliga a una vida potser més dura de la que se'ls podria donar en règim de gran explotació, però gràcies a això es manté la font d'una raça més robusta i una població més densa, on la indústria trobarà sempre noves reserves. Cert, diuen, que es dificulta l'aplicació dels avenços de la tècnica agrícola i que es retarda innegablement la realització de qualsevol nova orientació, però també gràcies a l'empresa familiar es manté una massa més

conservadora, menys sensible a les crisis i que d'una manera general esmorteix totes les oscil·lacions econòmiques.

El que sí s'ha de considerar com un avantatge innegable i indiscutible de l'explotació familiar, és el major estimul individual que amb ella s'aconsegueix. Aquest factor adquireix un relleu insospitat quan es tracta de conreus delicats d'hortalisses, de fruites i de flors, de cura del bestiar, etc., però es produeix sempre d'una manera general i mena necessàriament, tal com s'ha pogut comprovar, a què la riquesa creada per unitat d'extensió conreada augmenti a mesura que l'empresa s'acosta més al tipus familiar.

(Extractat del Butlletí del Departament d'Agricultura i facilitat per la Federació de Sindicats Agrícoles del Baix Camp).

Una vibrant proclama del partit laborista anglès

Amb motiu del gran acte a favor de l'Espanya llaial, celebrat pel Partit laborista anglès a l'Albert Hall, es repartí profusament l'enèrgica proclama que reprodueix a continuació:

«ALS HOMES I A LES DONES DE LA GRAN BRETANYA —I ROCLAMA.— Per espai de divuit mesos, Espanya està essent destruïda per una guerra. La democràcia espanyola ha estat lluitant per la seva pròpia existència contra els atacs armats de Franco i els seus aliats feixistes estrangers. Ara, quan Franco està preparant les seves tropes italianes i alemanyes per a un atac encara més fort, quan les vides del poble espanyol depenen de la provisió d'aliments i armes, ara, quan el món sencera sap que la no intervenció és una mentida en boca dels feixistes, és el moment perquè tots els que desitgen salvar la llibertat i protegir la pau s'uneixin en ajut dels heroics defensors de la democràcia espanyola.

LA NOSTRA PAU ESTÀ EN PERILL.—Una guerra sense fre s'ha estès d'Abissínia a Espanya, d'Espanya a Xina. De no refrenar-se les potències feixistes embolcallaran tot el món en una guerra. Per a salvar les criatures de Londres dels gasos hem de salvar els nens de Madrid».

EL PARTIT LABORISTA EXIGEIX.—Llibertat incondicional perquè el Govern espanyol pugui comprar armes i queviures.

EL PARTIT LABORISTA EXIGEIX.—La retirada immediata d'exèrcits estrangers d'Espanya.

EL PARTIT LABORISTA S'OPOSA.—A qualsevol concessió a Franco pel Govern nacional de drets de bel·ligerància, per a

escorcollar i enfonsar vaixells en alta mar.

EL PARTIT LABORISTA S'OPOSA.—A qualsevol concessió a Franco pel Govern nacional pel que a lleis i Estatuts internacionals es refereix. Prencó és un rebel. Les seves tropes són invasores Els seus vaixells són pirates.

SALVEM ESPANYA.—SALVEM LA GRAN BRETANYA.

Alcaldia de Reus

Aprobat pel Consell Municipal d'aquesta ciutat, el projecte d'urbanització dels terrenys de la finca coneguda per «Roman Sardà» i d'altres de colindants, enclavades dintre el perímetre constituït per la Carretera de Riudoms, barranc de l'Escorial i Camí antic de Riudoms, i en compliment del que disposa la Llei Municipal Catalana, queda exposat al públic en el Negociat de Foment de la Secretaria Municipal, durant el termini de 30 dies, el projecte i pla de referència a l'objecte de que els interessats puguin examinar-los i presentar, dintre el termini esmentat, les reclamacions que considerin pertinents.

La qual cosa aquesta Alcaldia fa pública per a general coneixement.

Reus 14 de Gener del 1938.—
L'Alcalde, Ramir Ortega.

Recàrrec transitori de guerra

— Per Decret del Ministeri d'Hisenda i Economia del Govern de la República de 24 de Desembre del 1937, publicat a la Gasetta del dia 26 i al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya de 12 de Gener d'enguany, s'estableix per causa de guerra un gravamen sobre tots els documents, actes i articles subjectes a la Llei del Timbre de l'Estat, exceptuada la correspondència postal. Aquest gravamen és de 10 cèntims per cada 25 cèntims o fracció d'aquests sobre l'import reintegrat en el document o article, d'acord amb l'Impost del Timbre, i es farà efectiu per mitjà de timbres especials que s'adheriran a aquells i en els quals constarà la inscripció: «Timbre del Estado» «Recargo Transitorio de Guerra».

Mentre es confeccionen per la Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre els efectes timbrats necessaris, dit recàrrec es farà efectiu per mitjà dels timbres existents en l'actualitat.

Teatre FORTUNY

Avui dimecres nit i dijous nit. Extraordinàries sessions de cine.

La xistosa pel·lícula de la marca Metro Goldwyn Mayer,

HÉROES DE TACHUELA

La cinta còmica de gran dinamisme,

Metiéndoles en cintura

El formidable reportatge gràfic de «Laya Films»,

La presa de Terol. - Jornades de victòria

La superproducció de la Metro Goldwyn Mayer,

BUSCO UN MILLONARIO

El magnífic reportatge cinematogràfic,

ESPAÑA AL DIA

Informació general

— Segueixen endavant els treballs de constitució de la Comissió oficial i d'organització del programa d'actes a celebrar amb motiu de complir-se el primer de març pròxim el Centenari del foc de Morell i Vilallonga, en el qual sucumbiren els lliberals reusencs d'aquella època, que la tradició va honorar amb el nom de Màrtirs de la Llibertat.

Dintre breus dies podrem donar notícies més concretes.

— A Barcelona diumenge al matí, tingué lloc la inauguració del Banc Obrer Nacional, pertanyent a la Cooperativa de Cases Barates Pau Iglesias. Aquesta Agència ha quedat instal·lada a la Rambla dels Estudis.

ULLERES

(=)

SALAS Optic

(=)

MONTEROLS, 3.

— En el sorteig de l'Associació d'Invàlids d'aquesta ciutat, resultà ahir premiat el número 862.

— Vist l'èxit assolit per l'exposició de pintures que el nostre amic Sr. Cabré té instal·lada al Centre de Lectura, èxit que s'ha demostrat per la gran adquisició d'obres exposades, entre elles una de l'Ajuntament de la nostra ciutat, la Secció d'Art ha acordat prorrogar fins el pròxim diumenge dia 23 la clausura de la mateixa.

Venda de dues gerres

d'oï de cabuda 55 i 30 quartans. Injornes en aquesta impremta.

— L'entusiasta coneixedor de l'obra i de la història de l'immortal pintor reusenc Marian Fortuny, senyor Francesc Pujol, des de la Premsa proposa el trasllat a Catalunya de les despulles mortals del gran artista dels pinzells i la ploma, les quals estan enterrades a Roma.

Per més que per ara i tant veiem gairebé impossible realitzar la dita bella iniciativa, per la raó del lloc on es troben les restes de Fortuny, no per això dei-

xem d'associar-nos a la mateixa, oferint la nostra modesta col·laboració per a tirar-la endavant.

No estarà de més recordar, però, per a coneixement de molts que deuen ignorar-ho, que a la capella dels Tamarit, de l'ex-església de Sant Pere, s'hi conserva tancat en una arqueta, amb làpida i adient inscripció, el cor de Fortuny, tot el qual no ha sofert mutilació de cap classe, puix que com era d'esperar, fou de les poques coses que es poderen salvar mercès l'eficaç intervenció de bons patriotes.

Ja vos purgueu amb Sucre de Maduixes?

— Les darreres notícies dels fronts de guerra diuen que al sector de Guadalajara ens hem apoderat de tres cotes, i que en un emocionant combat aeri al sector de Terol, hem abatut cinc aparells facciosos, que han caigut a les nostres línies. Dos dels nostres no retornaren.

Després d'una intensa preparació artillera i aèria, l'enemic ha aconseguit un avanç irrisori a les proximitats de Celadas.

Casa per a menjar o dormir es necessita. Raó: Sardà, 5, 1er.

— S'ha editat el llibre «La Divisió Territorial de Catalunya» al preu de 12 ptes. edició corrent i 16 en paper especial.

Els llibrers que s'interessin per dita publicació poden passar les comandes a la «Secció de publicacions del Departament d'Economia» el que els farà el corresponent descompte.

ARTUR CABRITO INDART

MEDICINA GENERAL

Consulta: 3 a 5

Carrer St. Llorenç, 9, 1er

Telèfon 709

— De vertaderament extraordinàries poden qualificar-se les sessions de cinema que tindran lloc avui i demà al Teatre Fortuny. El programa —que inserim en altre lloc— és, en efecte, suggestiu, per la qual cosa augurem a l'em presa un èxit rotund.

— Avui començaran els treballs d'urbanització de la finca coneguda per «Mas de Sardà» i altres colindants, amb la qual cosa millorarà molt el sector on es troben enclavades, que és entre la carretera de Riudoms, Barranc de l'Escorial i camí vell de Riudoms.

Els plànols i projecte es troben ja confeccionats a l'Ajuntament.

Si la TOS no vos deixa dormir, preneu
PASTILLES KLAM
1 pta. caps.

— En les eleccions per a constituir el nou Consell Directiu del Sindicat Agrícola Coope-



Les tauletes de
RODARINA

guareixen al moment els mals de cap, de queixal i els propis de la dona, refredats, etc.

Producte Nacional de tota confiança.

LABORATORI ORNOSA REUS



ratu de Lleida, va obtenir les majories la Unió de Rabassaires. La nova Junta, previ acord, ha quedat constituïda per 10 representants de la Unió de Rabassaires, 3 de la U. G. T. i 3 de la C. N. T.

— La subscripció oberta per la Conselleria de Governació de l'Ajuntament Pro víctimes dels bombardeigs, ahir ascendia a la suma de 22.890'90 pessetes.

La de la Junta d'Ajut al Combatent pujava ahir ja a 15.908'60 pessetes.

— Per una ordre del Ministeri de Defensa Nacional resten sense cap efecte des del dia 31 d'octubre del 1937, tots els nomenaments de comissaris polítics de l'Exèrcit que va actuar al Nord.

El Dr. Gascón

de Espluga de Francolí

Participa a sus clientes, que el lunes, miércoles i viernes, tendrá su despacho en la calle de Llovera núms 50 52 pral., a partir del 14 de Enero.

— Victima de traïdora malaltia, el dissabte traspassà a Lleida nostre bon amic En Josep Ferran Solé, quin enterament tingué lloc a aquesta ciutat, el qual es veié molt concorregut.

A la seva afligida esposa Antònia Solé, germana Paula i resta de la família, trametem el més sentit condol.

— Atacat per un fort refredat es troba fent llit el nostre estimat amic i company de Redacció F. Magrinyà Soler, al qual desitgem un ràpid guariment.

— Salvant un altre veí que també va morir a conseqüència de la metralla feixista, els restants ferits la majoria lleus, es troben en franca curació, la qual cosa celebrem podem constatar.

— El temps ha fet un canvi radical en pocs dies, essent el d'ahir magnífic per tots conceptes.

— La Unió Cooperativa de la Gran Bretanya i el partit laborista anglès han decidit trametre a Espanya set mil caixes de llet condensada, destinant-ne els donants, una meitat als refugiats de Catalunya, i l'altra meitat al Municipi de Madrid.

CALÇATS IGLESIAS

Aquesta casa té l'exclusiva de venda n.º 323, dels calçats TRACTOR i IRROMPIBLES. — Rebudes grans existències per a la propera temporada. — Tota classe de calçats a preus econòmics.

Galanes, 14 REUS

— Comuniquen de Moscou que Kalinin ha estat elegit per unanimitat, president del Soviet Suprem.

— Avui, al migdia, tindrà lloc a Barcelona la inauguració oficial de la Caixa de Crèdit Industrial, acte el qual se celebrarà a la Conselleria d'Economia de la Generalitat.

La Caixa de Crèdit Industrial es troba instal·lada a la Ronda de Fermí Salvochea (abans Sant Pere), núm. 32.

Voleu que el vostre trajo rentat us duri tres vegades més?

Feu les comandes a

LA RÁPIDA

que és l'única que té instal·lació de rentat a sec.

Carrer Jesús, 19 - Plaça Basses, 5. Tel. 486 X

Amb el teu esforç, dona, la vida a les trinxeres serà menys dura, confeccionant roba per al front. Ves a cercar-la al S. R. I.

IMPRENTA FERRANDO. — REUS

Vestiu-vos a

Magatzems EL SOL

La Sastreria que us prestarà un servei immillorable, a preus veritablement populars.

Raval Macià, 23 al 27.

Telèfon 547.